

Birgitta Ohlsson: Tal om extremism

Talare

Birgitta Ohlsson
EU-minister

Datum

21 mars 2012

Omständigheter

Tal vid konferens om Sveriges nationella handlingsplan för att värna demokratin mot våldsbejakande extremism 21 mars 2012.

19 mars 2012. Bara för tre dagar sedan. En lärare och tre barn ihjälskjutna vid en judisk skola i Toulouse i Frankrike. Mördaren ännu inte gripen.

22 juli 2011. Just i dag har 243 dagar gått sedan massakern på Utöya, då 69 unga socialdemokrater mördades av Anders Behring Breivik, och ytterligare 8 personer dog i bombdådet i centrala Oslo.

TVå händelser av flera som skakat Europa under det senaste halvåret. Och som visar varför vi i dag samlats, närmare 200 personer för att diskutera Sveriges första nationella handlingsplan mot våldsbejakande extremism.

Ni är alla varmt välkomna i dag! Jag är speciellt glad över att så många från kommuner och det civila samhället har möjlighet att delta. Våldsbejakande extremism är inte endast en angelägenhet för regeringen och staten. Det kan inte nog understrykas.

Insatser på lokal i nära samarbete med civilsamhället är avgörande visar erfarenhet och forskning. Jag är därför stolt över att vi anordnar denna konferens tillsammans med Sveriges kommuner och landsting (SKL).

Regeringens arbete mot våldsbejakande extremism inleddes redan under förra mandatperioden. Inte efter attentatet i Stockholm 2010.

Flera länder har gedigen erfarenhet av att arbeta strategiskt mot våldsbejakande extremism. När jag tillträdde som minister i februari 2010 började jag resa till länder som Norge, Storbritannien, Nederländerna, Danmark, Tyskland, Finland och USA för att ta del av erfarenheter.

En viktig slutsats är att åtskilliga av dessa länder har handlingsplaner mot våldsbejakande extremism. Den svenska handlingsplanen är inte unik.

Den nationella handlingsplanen bygger på flera utredningsuppdrag från Säpo, Brå, SKL, Ungdomsstyrelsen och Försvarshögskolan.

De tre vanligaste extremistformerna i Sverige är enligt Säkerhetspolisen: vitmakt-miljön, autonoma miljön och våldsbejakande extremistiska islamism.

Johan Olsson från Säkerhetspolisen kommer om en stund att berätta mer om lägesbilden för de våldsbejakande extremistmiljöerna i Sverige.

Den grundläggande utgångspunkten för handlingsplanen är vi måste ha en bred syn på den våldsamma extremismen och inte begränsa synfältet. Inga skygglappar.

Vi får inte stirra oss blinda på en form av våldsbejakande extremism. Vi vet inte hur morgondagens extremism ser ut.

Den 11 december 2010 slog Skandinavians första självmordsbombare till.

Det är omöjligt att gissa hur många dödsoffer som hade krävts om planen lyckats. Säkerhetspolisen ville inte ge någon uppskattning.

Men det har aktualiserat hur sårbar vårt öppna samhälle är.

Vi bär alla de fruktansvärda bilderna från Utøya på näthinnan. Vi har tagit del av de överlevande ungdomarnas skräckfyllda vittnesmål och berörts av smärtan hos de anhöriga.

Byggnader i Oslos regeringskvarter bombades sönder. Vårt grannland drabbades av en katastrof av ofattbara mått. Skulle det kunna hända Sverige?

Även om bevekelsegrunderna är vitt skilda för de båda attentatsmännen, Taimour Abdulwahab och Anders Breivik, är det åtskilligt som förenar dem.

Likheter finns i processerna som leder fram till att individer väljer att bruka våld

för att uppnå politiska mål.

Våldsbejakande extremism är ingen ny företeelse varken i Sverige eller i övriga världen.

Vänsterautonoma grupper orsakade enorm skadegörelse i samband med EU-toppmötet i Göteborg 2001. Jag var själv på plats. Vi kommer även ihåg de våldsamma upploppen i samband med Davis Cup-matchen i Malmö 7 mars 2009. Och aktiviteter inom den militanta djurrättsrörelsen som var starka under 1990-talet.

Vi får inte glömma polismorden i Malexander 1999. Tony Olsson, Andreas Axelsson och Jackie Arklöv sköt polismännen till döds på nära håll med sina egna tjänstevapen. Gärningsmännen hade bakgrund som militanta nynazister.

Fackföreningsmannen Björn Söderberg mördades av svenska nynazister 1999 utanför sin lägenhet i Sättra i södra Stockholm. Motivet tros vara att Söderberg avslöjat att en nazist valts in i en fackklubbstyrelse på arbetsplatsen.

En trend vi kan se är framväxt av den så kallade antimuslimska miljön. Anders Breivik och English Defence League är exempel.

Mattias Wahlstedt kommer att redogöra närmare för de 15 åtgärderna i handlingsplanen. Men några viktiga utgångspunkter är:

Utgångspunkt i demokratipolitiken. Fokus är alla former av våldsbejakande extremism. Fokus ungdomar. Engagera aktörer utanför rättsväsendet, t.ex. kommuner och det civila samhället. 15 åtgärder. 62 miljoner satsas 2012-2014. Förebygga att individer ansluter sig till våldsbejakande extremistmiljöer och stödja avhopp. Fördjupa det internationella samarbetet.

I en globaliserad värld räcker det inte med nationella insatser för att motverka extremism.

Det finns ett tydligt behov av bättre samordning inom Europa när det gäller att motverka extremism. Hjulet ska inte behöva uppfinnas i 27 medlemsländer.

Det är därför väldigt positivt vår svenska EU-kommissionär Cecilia Malmström

gör med framförallt antiradikaliseringsnätverket.

Mycket energi har gått åt till att se över de brottsbekämpande verktygen. Det är nu dags att sätta fokus på det förebyggande arbetet för att motverka våldsbejakande extremism.

Det är också oerhört viktigt att vi har talare från Storbritannien och Nederländerna. Våldsbejakande extremism överskrider nationsgränser. De goda krafterna måste också göra det.

”Det kan inte nog understrykas att motverka våldsbejakande extremism inte endast är en uppgift för staten. Hela Sverige behövs i det gemensamma arbetet för att värna vår demokrati.”

Våldsbejakande extremism kan ändra skepnad. Men den angår oss alla alltid. Och vi kan alla göra något.

Hela Sverige behövs i det gemensamma arbetet för att värna demokratin. Jag hoppas att ni sprider det budskapet efter dagens konferens.

Och kanske den största utmaningen av alla.

Taggar

2010-tal, 2012, Folkpartiet Liberalerna, Kvinna, Liberalerna, Politiska tal

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/birgitta-ohlsson-tal-om-extremism>